Iceland Liechtenstein Norway **Active citizens** fund

PRU PRESCISCE (NA)SKLEJ

VODNIK DUREDER

VODNIK viši savelitiki podpoura le terne romane muršenge te romane žuvjenge

LEKVEDER PRAKSI TE LAUČHE INFORMACIJI

ipes

RAZVOJNI CENTER MURSKA SOBOTA
REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA ZA POMURJE

Inland Norway University of Applied Sciences

KEZDETO

Andu projekt DUREDER, pru konec beršeskru 2023 te pru začetek beršeskru 2024 izpelalindjam delauvnici andi projekt DUREDER Edukativno-ozavestime program.

Pru delauvnici, so pumen kerde andu romane gauva andu Pomurje, le terne Romane čhauven te romane žuvdjen maunjgjam višu sodelovaunje zi priprauva viši aja publikaucija. Adau vodnik ulu pri podlaga khetaun phandli buti, auri viškri pumende parude ideji, nasvetja te auri prindjardje čauče lače informauciji, so šej pomožinen zi savelitiki podpora le terne romane čhavenge te romane žuvdjenge andri cili Slovenij

U gradivo andi publikaucija slejdinel šouv(6) auri kedijme temi :

- **SPOLNE STEREOTIPJA**
- **ISTE SPOLDJA**
- **NASILJE (PRI PODLAGA SPOLA)**
- **FIZIČNO TE DUŠEVNO SASTIPE**
- **DISKRIMINAUCIJA**
- **SIKAVIBE TE BUTJAKRI - SOCIALNA AKTIVAUCIJA**

Iceland Liechtenstein Norway **Active citizens** fund

DUREDER

PALU PROJEKT DUREDER

Projekt DUREDER (pru presečišče (na)sklej: safelitiki podpoura romane žuvdjenge
te Romengri skupnost vašu phučibe sklej spoldja) slejdinel duj cildja: savelitiki podpoura terne romane čhajenge zu phučavibe fišu sklej spoldja te - te seznaninel la cila javnost(le lokalne te državne deležniken) palu položaj le Romengru, palu izzivi viši enakopravnost te enakost te palu zavračilno institucijakru razisem te diskriminacijski obravnauva romana populacijake.

Projektiskre partnerja andu projekt DUREDER:

- **INŠTITUT VIŠU AURISIKAVIJBE SKLEJ SPOLDJA, IPES MARIBOR**
- **RAZVIJALNU CENTER MURSKA SOBOTA**
- **INNLAND UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, CENTRE FOR LIFELONG LEARNING**

»Podpora le lojenca Programa ACF v Sloveniji 2014–2021«.

ipes

RAZVOJNI CENTER MURSKA SOBOTA
REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA ZA POMURJE

Inland Norway University of Applied Sciences

Kazalnik vsebine

5 SPOLJENGRU STEREOTIPI

9 SKLEJ SPOLDJA

12 NASILJE (PRI PODLAGA SPOLA)

14 FIZIČNO TE DUŠEVNO SASTIPE

17 VAŽNO TEŠTOSKRO SASTIPE

20 DISKRIMINACIJA

22 SIKAVIJBE TE ZAPOSLOVANJE – SOCIALNA AKTIVACIJA

SPOLJENGRU STEREOTIPI

So hi le spoldjengre stereotipi?

Spolni stereotipi hi sar AURI GONDOLIME pravildja, so phukaun, hot site le čhavenge vejpa muršenge tecinen valasej auri kedijme stvari, čhajenge pa vriš aur stvari. Likne manuša na primer vakerejren, hot pumen u čhauve site khelnahi čak le kamijonenca, u čhauja pa čak le babutkenca.

Adala ideji hi šej negativne, kaj predvidevaulinen, hot sam sa u čhauve te sa u čhauja sklej te hot site sa amen kamahahi iste stvari, glede pru amaru spol.

Soske site himan briga?

Le spoldjengru stereotip hi šej isto sar zidu so le na dikhas vejpa sar plafon, so menge dorikeren, hot ovahahi uda so kamas, te hot kerahahi uda so hi men vouja. Dur lende men amen šej počutijnas prisiljene, hot men obnaušalinas pru način, te sadjek žaunas hot naun laučho. Spolno sterotipi hi pri pumari buti, kada gondolinas, hot u čhaja nauštik hi zoraule vejpa hot u čhauve nauštig roun – so nisar na rikerel

Sar amut?

- Zavedalinen tumen, hot hi večinoma spoldjengre stereotipja te lengre predstavi palu murš te žuvli sikaude mauk vejst koraun, andi čhavoritiki cejt. Fergondolinen tumen palu vzorci te normi, so len priku partnerske te družinske odnostja te tumaru obnaušanje prenesinen pri tumare potomci!
- Pričakovalinen te spodbujalinen le muršen te le žuvdjen, hot u opravildja la skrbjaha višu kher, družina, čhavore, phureder te nasvalengre enakovredno i buti donde ulaun!
- Auri tumenge keden u aktivnosti, tumare interestja, zanimandja te u poklicja so tumen zanimalinen!
- Gondolinen palu enakosti spoldjengru, palu adau sar šej pe uštidlahi enakost te andu razmislek tumen vključinen te u murša. Te on hi šej žrtvi hegemone moškosti vejpa muršikane spolne stereotipi andi stiska, ham palu adau phareder vakeren, ipen dur tradicijakre spolne vloge, so le muršen zavračaulinen hot izražalinahi pumare čustva te rodnahi pumenge pomout.
- Sklej spoštovaulinen, upoštevaulinen te šunen so doprinos aunen u murša te u žuvdja.
- Vergondolinen palu družbakre proceduri, pomembne dosežki te palu žuvdja, sej adej uze but prispevalindje, ham pri žalost aučhen andi paluni istorija. Phučen tumen soske hi avka te sar šej adau spremeninahahi?
- Tel obuk denen tumaru okoliš, zavedalinen tu men, hot u spolne stereotipja pogosto opravičevalinen uporauba seksizma te u nasilje priku žuvdja! Upre tu men lenen, te san priča zu asej situaciji – probaulinen te ustvarjalinel i prihodnost la nula tolerancijaha žu nasilje.

So te kerel, te sam žrtvi nasilja?

Nisej žrtev nasilja naun višu nasilje , so le trpinel ande baungi korkouri! Nisej žrtev naun , odgovorni, kaj niti u nasilje na kezdindja! I krivda te odgovorno višu nasilje hi furt pru rik storilceskru.

Te doživljalinas nasilje, men viši pomoč šej irinas zu miličardja, lokalne center višu socialni buti vej pa navladakre organizacije.

Društvo Žuvlikauni svetovalnica – 031 233 211(krizakru center, 24/di)

Društvo SOS telefon višu žuvdja te čhavore – žrtvi nasilja -080 11 55(24 ori/di)

Društvo višu nanasilno komunikaucija – 031 546 098

Zavod Emma – 080 21 33

Društvo življenje bru nasilja - 031 393 614

Krizakre centri viišu čhavoure te terne čhauvenge

Namenime hi le čhavorenge te le terne čhauvenge zaru 6. ži 18 berš, sej peren andi bareder stiska, viši sej hi nujno le te izločinel andri okolica, kaj žil.

Krizakru center višu čhavore Palčica andi Grosuplje hi namenime le lektiknederenge, zaru 0 žu 6 berš phure. Andu krizakro center pe viši pomoč našel u čhavoure te u terne čhauve , so hile andi savelitiki stiska, so hi andi kerutno hejo naštik rejšinen: na auririkerde razmeri kher(psihične te fizično nasilje, spolno silovanje, alkoholizem andi družina…..), upor proti staršenge , zavrnitev palu staršengru rik, čustveno prizadeninel, adolescentna kinja, problemdja la školaha…… Te žil andu KCM hi prostovoljno. Krizakre centri višu terne čhauve keren naprekinjeno 24 ori pru dij. I cejt andu center hi šej dugo trin kurke, andu šlek situacija pa pe šej podukšinel.

Materinske khera , organizejrime andu okvir centrov višu socialni buti.

Materinske khera hi namejnime viši pomot le terne čhauvenge žu 14 berš, khamne žuvdjenge, te samske žuvdjenge, sej pele andi trenutni vej pa mag dugi cejt andi stiska, te nan len možnosti kaj te žil. Materinske khera nudinen hejo te žil, nudinen pomot višu te reševalinel i trenutni stiska, sar te dugeder cejtjakri pomot.

Varne khera

Varne khera nudinen le žuvdjenge te čhavorenge, save doživljavalinen kar sej forma nasilje(psihično, fizičnovej pa spolno) prilika višu umik te hejo višu te žil. Predstavinel varno hejo, kaj šej žan te zari podpora svetovalk pru nevo uredinen pumaru življenje. I lokacija Varne khera hi tajna.

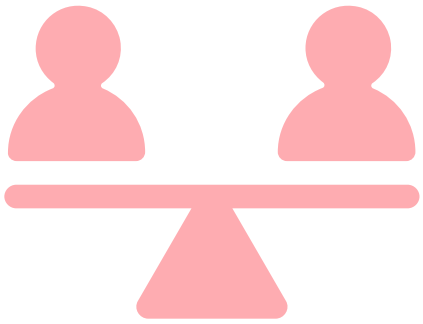
SKLEJ SPOLDJA

So hi sklej spoldja?

Sklej spoldja pomeninel, hot hi sauri ženen – čhaujen, čhauven te le muršen – sklej pravici, sklej priliki te hile deležne sklej obravnavanje, avka andu javno življenje sar andu privatnu življenje. Briga višu sklej spoldja hi andi osnova pru phagerijpe stereotipov te pri garancija, hot šej saku slejdinel pre sunenge te pra vojakre, ne glede pru spol.

Soske himan site brijga?

Sklej spoldja pomeninel te ustvarjaulinel sklej pogodja višu sauri ženen. Andi hasna hi sauri ženenge, kaj pe ustvarjalenel vilaugu, andi so pe šunel u alava te u mnendja sauri ženengre, te u vilaugu andi so hi u talentja te u sposobne zasvetijnen – te nan važno so sal; , čhau vejpa čhej; murš vejpa žuvli. Khrave ste obrauvnauvalinas poštene , avka sauri žene šej zmagijnas!

Sar Amut?

Uze pomožinen zu khereskri buti. Zu tavijbe, šužaripe vej pa zu khereskru lačaripe, šej sodelovalinel vsako, sadjek so spol hilu. Aja buti pravično te ulaul i odovornost te pomožinel sakuneske zu razvoj fišu barvaule spretnosti andu življenje. Andu družinske odločitvi ande vključinen sar le čhaven avka le čhajen, le muršen te le žuvdjen. Ne glede pru adau, te žal višu načrtovalime buti vejpa razprauva palu pomembne zadejvi, pe site šunel te upoštevaulinel u mnedja sauri ženengre.

Spodbujalinenen te podpiralinen u sikavibe djeke te avre. Le čhajen te le čhauven site hi sklej priliki višu študij te te uresničinel pre interestja. Nimi djek sunijbe nan cu baure te saku peske zaslužinel prilika višu sikavijbe te napredovaunje.

Podpiraulinen i razonouda te u interestja kraveskre, na hod dur adau slejdinahi le spoldjengre vlogi te u ande prindžaripe, hot u čhauja te u čhauve razvijalinen saku aur aktivnosti. Nan važno pru adau, te žal višu šport, sikavijbe muzikakru inštrument vejpa odkivalime umetnost vejpa obrt, sako pe frej ne ukvarjaulinel udaleha, so le veselinel.

Upre tumen tumen lenen višu tumare pejtajšča – pejtaškinji. Te dikhen, hot hi valaku obravnaulime nepravično dur pro spol, oven leskru zaveznik – zaveznica.

Sar amut?

Zavedalinen tumen tumare mejake te preštimalinen tumen viškri tumende. Saku peske zaslužinel, hot pe počutinel laučhe te varno, avka andu pejtašaugu sar andi romantični, partnerski vejpa andu družinske odnostja.

Sadjek te, žal višu lače ocejni, športiskro vključevanje vejpa dosegnime osebne mejnikja, slavinenen u uspehtja sauri ženengre, nan vaužno so spol hi.

Trudinen tu men višu pro te iskrene komunikacije. Spobujalinen varne vakeribja palu občutki, brigi te ciljdja, so hi normaulno avka viškru murša sar viškru žuvdja. Čak pru asou način pe šej vzpostavinel zaupanje te vojavšaugo viškru pejtašča te pejtaškinji te družinske člandja te člaunice.

NASILJE (PRI PODLAGA SPOLA)

So hi nasilje pri podlaga spola?

Nasilje pri podlaga spola hi furt škodljivi buti, so hi usmerime proti valakaske pri leskri podlaga spola. Ada šej prizadeninel sar le čhajen sar le čhauven, le muršen sar le žuvdjen, andu buter sar 90% pa hi u žrtvi adale nasiljeske u žuvdja, vejpa u čhauja. Nasilje pri podla le spoliskru vključevalinel fizično, čustveno vejpa spolni zloraba , adau pa hi kaznivo te na uze mejklu ravnaunje. U nasilje na troumas te parul la merzotjaha, nimi u nasilje nan primerno način te reševaulinel i merzotja, sej hi vso deveseskru odnos. Saku peske zaslužinel te žil bru nasilje, bri daur.

Soske site himan brijga?

Nasilje pri podlaga spola prizadeninel sar le posameznikjen – ce avka te la skupnbost. Oviraulinel men, zu te djerinel amare pherde priliki te azdinkerel u vzdušje dardjakri. Sauri žejne menge zaslužinas te žil pru vilaugu, andu so men počutinas bri brijga te kaj men spoštovaulinen, sadjek so spol sam. Odločilno hi, hot men zavedovalinas, hot kada ezbe las u nasilje, hot men na irinas khrik, ham hot khetaun pomožinas te preprečinel u nasilje te ustvarjaulinas i družba la nula tolerancaha žu nasilje.

So te kerel, te nasilje ezbe las?

U nasilje hi družbakru problem te na osebni konflikt viškru duj žejne. Te ezbe las u nasilje andi amari okolica, vej pa sam uze, site prijauvinas, pru adau način onemogoučinaha le storilcen, hot u nasilje durederder nadaljevalinna, lenge daha te žaunel, hot hi u nasilje nedopusnu , te hot dur adau site verlena i odgovornost, le žrtvenge pa pomožinaha, hot šej zaživinna pru varno te bri daur.

Te pumen u žrtvi odločinna , hot menca vakerna palu dogodki, sej doživljaulinen, lenge absolutno site pautjas te len mek amen dodatno na viktimiterizinas. Site men zavedaulinas, hot khetan kedine baru pogum, hot vervakerde te premaginde i lauč te i stigma, sej neopravičeno spremljaulinel le žrtve nasilja. Site lenge durederder zagotovinas i poumot. Sar posameznikja te posameznice pa zaru nasilje na troumas khrig te dijkel – te adaleha pomožinas te normalizerinel u nasilje te štitinas le storilcen. Sa amen menge zaslužinas te žil bri daur, amari brijga pa hi, hot khetaun kejras dužba, sej u nasilje na tolerilna!
Nasilje šej prjauvinas le akaribnaha zu miličardja -113, akauras šej te lengri anonimni telofonski številka 080 12 00. Palu nasilje šej obvestinas te le kokalne Center višu socialni buti, viši pomoč te nasvet pa men šej irinas te pru:

Društvo SOS telefon višu žuvdja te čhavoure žrtve nasilja – 080 11 55 (telefonska linija, sej delovalinel 24 ori andu dij)
Društvo višu nanasilno vakerijbe – 031 546 09
Žuvlikani svetovalnica – krizakru center – 031 233 211

FIZIČNO TE DUŠEVNO SASTIPE

So hi fizično te so hi duševno sastipe?

Fizično sastipe pe nanašalinel pru lačho teštoskro počutje te vključevalinel i praksa, sej hraninel te zorisajarel leskri funkcionalni zour. Pru dujtu rik pa pe u duševno sastipe zanašalinel pri psihični te čustveno počutje pru posameznik.

Te hajol te i brijga višu suduj situaciji hi odločine elementja višu splošno lačho počutje. Andu nadaljevanje rodaha i praksa te u strategiji višu spodbujevanje cile pristopiske zu sastipe te ravnotežakru življeniskru stil.

Soske man site hi brijga?

U ternipe hi odločilni cejt andu amaro življenje: hi cejt višu bare priliki te pomebne odločitvi, so vplivalinen pri tumaru življenje andi prihodnost. Briga višu feder teštoskro te duševno počutje hi fejst važno viši auri te izpuninel tumare želji andu realnost.

Sar amut?

Enostavni tehnika te obvladinel u stres te i tesnoba:

- Hour dihanje: hour te loko dihanje pomirinas u živčni sistem te tikknjauras u stres te i tesnoba.
- Meditaucija andi pozornost: La meditaucijaha razvijalinas i pozornost, hot aučhas za mende te zmanjšaulinas i kinja dur i prihodnosti.

- Redni teštoskri telovadba: Teštoskri telovadba sprostinel endorfine te auzdel i odpornost.
- Sausti prehrauna: Upoštevaulimi sausto prehrannjevaunje upre rikerel u laučho duševno te čustveno počutje.
- Družabne povezauvi: Zorisajaren bare družabne vezi, omogočinel, hot menge zagotovinas čustveni podpora andu phare situaciji..
- Pozitivne gondi: Preprečavalinen u negativne gondi te preoblikovalinen andi feder pozitivno vilaugu.
- Rodel pe strokovni pomut

Kaj viši pomut andi duševni stiska?

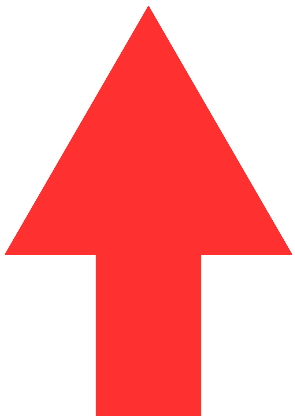
Klic andi duševni stiska:

Telefon Samarijan in Sopotnik, 116 123 (šenken, 24 ori pru dij)
http://www.telefon-samarijan.si
TOM telefon višu čhavoure te terne čhauve, 116 112 (šenken, saku dij zaru 12. in 20. uri)
https://e-tom.si

Odvisnost la drogatar:

NIJZ, Program višu prouti odvisnosti, 02/332 72 51, 02/333 12 56, 031 744 494, 051 301 221
https://nijz.si/programi/program-za-preprecevanje-in-obravnavo-zasvojenosti-pogovorimo-se/
info.pogovorimose@nijz.si

Društvo Projekt Človek, 01/542 37 46
https://www.projektclovek.si/kontakti/
uprava@projektclovek.si

Združenje DrogArt, 041 730 800
https://www.drogart.org/droge/
svetovanje@drogart.org

Društvo Stigma, 014301205
info@drustvo-stigma.si
https://drustvo-stigma.si/

Zasvojenost le akoholiha:

Društvo Žarek, 040/790 345
www.drustvo-zarek.si
info@drustvo-zarek.si

Anonimni alkoholiki Slovenije, 069 665 478
https://www.aa-slovenia.si
info@aa-slovenia.si

Zavod Samarijan, Karitas (program Vrtnica), 059 02 77 88
https://www.zavodsamarijan.si/vrtnica/vrtnica/
info@zavodsamarijan.si

Program za mlade Izberi sam, 01 439 72 70
https://www.izberisam.org/
info@izberisam.org

VAŽNO TEŠTOSKRO SASTIPE

Sklej uskladime prehrauna:

Brigaulinen tumen viši but felitiki sklej uskladime prehrauna. Andu obrokja vključinen sa felitiko sadje, zelenjauva, polnozrnato žito te beljakovini, hot le teštoske zagotovinna nujno potrebne hranili.

Hidraucija:

Ohrauninen i hidraucija le sakodeveseskro te pijel dosta količina panji. Panji hi fejst pomembno viši prebava, rateskro pretok te višo splošno lačho počutje.

Redni teštoskri telovaudba :

Vključinen redno teštoskri telovadba andi tumari rutina. Prizadevaulinen tu menge bar 150 minutja redno intenzivni telovadba andu kurku, šej vključinen u dejavnosti sar hi u phiribe, khelipe vej pa šport.

Kvalitetno sovijbe:

Denen prednost viši zadostni količina sovijbe. Saki rat tumenge prizadejvalinen višu 7-9 ouri kvalitetno sovijbe, hot le teštoske pomožinna hot si peste perla, te pomlajevanje.

Obvladovaunje stresa:

Razvijalinen lačhi tehnika višu te obvladovalinel u stres. Šej hi medijaucija, hour dihanje vejpa tumen ukvarjaulinen le hobija, roden i tehnika, so pomožinel te blažinel u stres.

Redne sastibnaskre pregledja:

Načtovaulinen rejdne sastibnaskre pregledja zu špitakre delavci. U redne pregledja te u preiskauvi šej kouran laukhen le sastinaskre težavi, so pa omogočinel prauvi cejt višu sastipe.
Odpovedovalinen tumen le duhanostar, kaj redne škodovalinel pru sastipe. Te mag tumen odločinen te pijel alkohol, akur adau keren andi normalni meja, hot šej zaščitinen tumaru sastipe.

Zaščitinen tumari cipa :

Zaščitinenen tumari cipa la kremaha viši zaščita le khamestar , hot preprečinena u poškodbi le khamestar. Zaščiteni cipa pomožinel duga cejtjakru sastipe te laučho počutje.

Redjni ginekološki pregledja:

Fišu terne žuvdja hi fejst pomembno u rejdne ginekološke pregledja. Načrtovalinen u obiskja zu ambulantakre specijalista višu pregledja, viši preventiva te u vakeribja višu reproduktivno sastipe.

Varne (spolne) prakse:

Prakticiraulinen varne te khetan vakerde odnostja. Te san spolno aktivne, uporabinen zaščita te kontracepcijska sredstva, hot šej preprečinen na načrtovalime khamnibe te zmanjšalinen i dar fiši spolno prenosljive okužbe(SPO).

Redno korkorekre pregledja testisov:

Terne murša ne on proaktivne višu skrb višu sauste testisov. Ande prindžauren te izvajaulinen redne korkore u pregledja testisov, hot fejst koraun len ezbe te valasu naun laučho.

Rodnost te načrtovanje družine:

Pridobinen tumenge u znanje palu rodnost te u metodi višu načrtovanje družine. Adau razumevanje posameznikiskre omogočevaulinel lačhi izbira te bareder nadzor zu načrtovanje družine.

DISKRIMINACIJA

So hi diskriminacija?

Diskriminacija hi sako neupravičeno dejansko vej pa pravno naenako obravnavanje, razlikovaunje, izključevuanje vej pa omejevaunje vej pa odja muklo ravnanje dur osebnih okoliščin, so le hi višu cilj vej pa posledica oviranje, tiknjarel vej pa izničevaunje enakopravnega priznavanja, uživanja vej pa ari kedime manušane pravice te osnova svoboščin, aur pravici, pravnih interesov te ugodnosti.

Soske man site hi brijga?

Terne roma te romnja pumen site aktivno upre lenahi viši pravica prouti diskriminaucija., kaj hi adau fejst khetaun povezovalime le ohranjajnjem lengre kulturnega ponosa, te fišu zagotovilo iste možnosti višu sikavijbe te le pokliciskro udejstvovaunje , la podporaraha višu enotnost andiskupnost te motivacija lače duševnoga počutja. Aktivno haubaru la diskriminacijaha te lakra praksa na prispevalinel čak andu prihodnjo vključevaunje, andi sej pumen šunen te lengre alava te spoštovanje, ham te on opolnomočene angjune pumare vrstnikenge te le neve generacijenge. Izničevaunje diskriminacije terne Romenge pomožinel, hot pu men upre len višu pumare pravici, aluvinen pumare kulturne prispevke te zavzemalinen pumen viši pravičnost te poštenost.

Sar amut?

Andi Slovenija hi i diskriminacija prepovedovalime. I varnost angli diskriminacija hi zagotovime pru but različne področja andi družbakru življenje, višu ureničitev manušengre pravici te temelne svoboščin, zu uveljavljanje pravici te u obveznosti te andu aur pravne razmerja pru politično, gospodarsko, socialno, kulturno, civilno vej pa pro drugo področje, na pa andu zasebno razmerje viškru buter felitike posameznikja. Valaulinel te višu pravne osebi, te hi u okolišča, so šej ovlahi podlaga viši diskriminacija, pri forma šej nanesilnahi pru adala osebi.

Kaj men šej irinas?

Zagovornik načela enakosti: 080 81 80, gp@zagovornik-rs.si
Varuh človekovih pravic: 080 15 30, info@varuh-rs.si

SIKAVIJBE TE ZAPOSLOVANJE – SOCIALNA AKTIVACIJA

So hi socialna aktivacija?

Socialna aktivacija hi transformativni pristop, saveskru cilj hi u terne Roma, le terne Romen te opreminel le socialne veščinenca , te auzdel lengri motivaucija te len te spodbujavalinel hot ovna sposobne tereševaulinel u problemdja. U namen hi očitno: te omogočinel le posameznikenge, hot lejter perna pru trg butjakru te vrčinen u oviri višu sikavijbe te uzaposlovanje.

Soske site hi man briga?

I brijga viši socialna aktivacija hi ključnoga pomena višu cilo razvoj, site men zavedovalinas, hot hi u uspev višu sikavijbe te zaposlitev kombinacija tehnikakri spretnost te izpolnitev socialne kompetenci. Vložek andi družbeni aktivacija tumenge bezecerinen u orodja, so spodbujalinen i sposobnost te premaginel u izzivdja, prevladinen uzapletja te i zmaga pru sikavibnaskru te poklicno področje. Socialni aktivacija , sej hi pri osnova narmalne vilaugoskro, obravnavaulinel praktično u potrebi le terne romenge te znižalinel u oviri, so hi povezovalime z čulo socilne spretnosti te funkcionalne oviri. Sprejmime socialne aktivacije pomeninel te ustvarjaulinel vključime priliki, spodbujanje socialne mreže teizkoriščanje motivejrime strategiji, so hile lauče višu napredek. Le povdarekiha pru praktične uporabi te pristopiha pe zagotovljalinel u izkušnji te dragoceno spoznavanje višu premagovanje življeniskre zapletja te zorisajarel i odpornost višu soočenje le izzivenca.

Sar amut?

Sikavijbe te u zaposlovanje opolnomočinel le terne Romen te Romnjen te lege zagotovinel u znanje te spretnosti, so hi potrebne višu sprejemanje informacijske odločitve, uveljavinen pumare pravici te dejavno sodelovalinen andi družbakro razvoj.
Sikavijbe te zaposlovanje ande haunen le steretipjen te u narobe prepričanja pali sposobnost Romana skupnostjake. Ada služinel sar močno orodje viši odprava predsodkov te del poudarek pru različne talentja andi skupnost.

Sikavijbe te zaposlovanje hi drom ži ekonomski neodvisnost. Le sikavibnaha te la butjaha šeju terne Roma, te u Romnja prispevaulinen zu pumaru gospodinjstvo te skupnost, te avka šej prekininen u krog ekonomske odvisnosti.

Sikavijbe te i buti spodbujevalinen i socialna vključenost, le romengre posameznikenke – nice pomožinel interakcijo zu felitike skupnosti. Adau spodbujaulinel u razumevanje, odpravinel u oviri te prispevaulinel zu oblikovanje feder ande vključime družba.

Auri sikaude te zaposleni posameznikja ice len hi bari vloga zu razvoj skupnostjakro. Aunen šej dragoceno znanje te vrdja te avka šej prispevaulinen zu splpšni blaginja te zu napredek Romana skupnostjake.

NAPREJ

MAREC 2024